

ikke se bedre, end at Staten efter Loven af 23de Mai 1873, vel at mærke efter som Sagen nu gaar, har en vis Forpligtelse ogsaa overfor de paagjældende Egne. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) har bemærket, at ifjor kunde vi have faaet Banerne billigere, ca. en halv Million Kroner. Ifjor kunde vi nemlig have faaet Nyomgaard-Banen for 1,325,000 og for den anden Banes Vedkommende var Summen ikke nøiagtig opgjort, men det var ca. 1,700,000 Kr., vi kunde faaet den for. Talt var der altsaa Tale om ca. 3 Millioner Kr., det vil sige, vi kunde faae dem 400,000 Kr. billigere end efter det foreliggende Forslag; men fordi denne Sum stod i Regeringsforlaget, og det var en mindre Sum, var det ingenlunde givet, at vi absolut vilde være komne til den Sum; det ærede Medlem kan jo ikke være sikker paa, at der, selv om man vilde være gaaet ind paa Regeringsforlaget ifjor, ikke vilde være blevet stillet Endringsforslag om at gaa høiere. Det vilde upaatvivlelig være sket. Vi have hørt et æret Medlem (Winther) saa resolut ville give Aktionærerne det Hele; det er jeg ikke tilbøielig til. (Kjær: Det er jeg!). Ja, det kan det ærede Medlem gjerne sige, at han er tilbøielig til. (Berg: Det mener han ikke!). Jo, det tror jeg er hans Mening, men det forekommer mig, at man ikke af Lyst til at komme af med Pengene, som om det gjaldt om at tømme Statskassen, skal gaa saa vidt. Jeg mener, at man kan ikke gaa videre i sin Velvilje, end man er gaaet overfor de Egne, der senere have faaet Baner; men jeg mener ganske vist ogsaa, at man maa komme til noget Lignende, men tillige tage i Betragtning, at de Egne, her er Tale om, have havt deres Baner endel Aar forud, og derfor maa de bøde Noget. Jeg skal hverken erklære mig for eller imod den Sum, her er foreslaaet, det er en Ting, der maa tages under nøiere Overveielse. Der er i det Hele forskjellige Ting, der maa tages i Betragtning. Saaledes maa den Passus ogsaa tages i Betragtning, at vi skulde affinde os med Driftsbestyreren. Det finder jeg mindre heldigt, jeg tror, at det vilde være rettest, at det blev ordnet saaledes, at det blev Selskabet selv, der kom til at affinde sig med Driftsbestyreren, naar Selskabet faar sine Penge; om Summen bliver lidt større eller lidt mindre, tror jeg ikke har Stort at betyde. I det Hele taget, naar der skal tales om Enkeltighederne, er der rimeligvis en Del, der bør rettes ved Lovforlaget. Jeg erkjender saaledes, at Randers-Ovnaa Banen ikke er tjent med at blive sat lige med Aarhus-Nyomgaard Banen med Hensyn til Tilbagebetaling. Aarhus-Nyomgaard Banen har jo ganske vist kostet en Del mere, men dels er den kommen bagefter, dels forrenter den sig daarligere, og det maa tages med i Betragtning. Den er kommen, jeg vil ikke sige som Paahæng, men bagefter, og stiller man den, skjøndt

den har en daarligere Balance at opvise, lige med den anden Bane, bliver den stillet altfor gunstig. Man maa se at finde en passende Afvikling med det paagjældende Selskab, men det kan let overveies i et Udvalg. Jeg er ikke finansielt foruroliget ved dette Lovforslag og vil heller ikke være det, om de to Baner, der komme bagefter, komme med, hvad jeg for Resten agter at stemme for, og dette siger jeg nu, for at man strax kan se, hvorvidt jeg kan gaa. De Baner, der følge efter, ville, saavidt jeg skjønner, koste omtrent 2,300,000 Kr., naar ikke den Tilbagebetaling, der kommer, regnes med. Banerne her' andrage 3½ Million Kr., de andre, som nævnt, ca. 2½ Million, det bliver ialt ca. 6 Millioner Kr. Det er omtrent en lignende Sum, som vi vedtog ifjor, og det skal ikke forurolige mig. Jeg har saa meget mindre Betænkelighed ved disse Baner, som de, vel overveiet, stille sig i Sammenligning med andre Baneanlæg meget gunstig, og der er heller ingen Fare ved at overtage Materiellet, som man kan være temmelig sikker paa er meget godt; om man overfor de sjællandske Baner kan have samme Visshed, har jeg ingen Mening om, men jeg antager, at det er en af de Ting, der maa tages under Overveielse. Jeg stemmer altsaa for Sagens Dvergang til 2den Behandling, uden at jeg dermed har sagt, om jeg vil give 4—500,000 Kr. mere eller mindre — det kan være, at jeg vil, og det kan være, at jeg ikke vil — der er flere Forhold, som i denne Henseende maa undersøges. Det er ikke blot Staten og Statskassen, hvis Interesser man skal varetage, men man skal ogsaa yde Nødsærverdighed overfor vedkommende Egne. Det kan ikke negtes, at Staten har ved det Princip, den slog ind paa ved Loven af 1873, ledet den paagjældende Egn ind paa, at den ligesom andre Egne vilde have en Jernbane. Det kan man ikke fortænke den i; det er ganske naturligt, at, naar det lyder fra Ministerbordet, og Repræsentationen siger Ja dertil, at nu anlægges der kun Baner med Tilskud fra Statens Side, at nu skulde de Private selv tage Initiativet, men Staten give Tilskud, bliver der i de forskjellige Egne et Kapløb, og Rigsdagen har netop ved at gaa ind paa disse Linier erkjendt, at der var Rimelighed for, at de kom frem. Naar det nu er slaaet om, saa at vi ere vendte tilbage til den naturlige Bygningsmaade, at Staten bygger med Tilskud fra Egnene, saa forekommer det mig ikke, at dette lille Mellemstykke skulde foraarsage, at man erfarlig haard imod den paagjældende Egn. Lad os øve Nødsærverdighed til alle Sider baade i Fyn og Sjælland, det er min Betragtning (Berg: Men ikke i Sjælland!). Jo, det kan det ærede Medlem være forvisset om. Det foreligger jo ikke for Diebliffet, men forelaa for saa Dage siden. Naar det ærede Medlem nævner Sjælland, skal jeg netop sige, at, naar jeg efter Overveielse kan være med til at kjøbe de sjællandske Baner, er det ogsaa af Hensyn til fremtidige